



**Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Szent István Campus
kynológus szakirányú továbbképzés**

**A családi kutya tanítása és rehabilitációja mentálhigiénés
szemlélettel**

**Belső konzulens: Abayné Hamar Enikő
egyetemi docens**

Készítette: Szalayné Látó Judit

Gödöllő

2024

„A családi kutya tanítása és rehabilitációja mentálhigiénés szemlélettel” című szakdolgozatomban azt a témát jártam körbe, hogy a folyamatosan változó és mentálisan terhelte társadalmunkban hogyan állja meg a helyét a mentálhigiénés, segítő szemlélet a kutya kiképzésében.

Az ember és a kutya közötti különleges kapcsolat évezredek óta formálódik, és az idők során jelentős változásokon ment keresztül. A modern társadalmi változásoknak köszönhetően a kutyák egyre inkább családtagokként élnek az emberekkel, érzelmi támogatókká váltak.

Az elmúlt időszak olyan események, mint a Covid-járvány és a háborúk, komoly lélektani terhelést jelentettek az emberek számára, ami hatással van a kutyák mentális jólétére is. A kutya ma már nemcsak a hagyományos szerepekhez, hanem az emberi társadalom komplexitásához is alkalmazkodik, és képes az emberi érzelmeket megérteni és reagálni rájuk.

Személyes tréneri tapasztalatom az, hogy a kutyatréning során a gazdák gyakran hozzák magukkal mindennapi gondjaikat és feszültségeiket, ami akadályozhatja az órák hatékonyságát. Ennek megoldására javaslom a Rogersi triászt (empátia, feltétel nélküli elfogadás, hitelesség) is magában foglaló mentálhigiénés szemléletet, helyzettől függően segítő beszélgetésekkel és rajzvizsgálatokkal kiegészítve.

Hipotézisem szerint a mentálhigiénés szemlélet hatékonyan alkalmazható a kutyakiképzésben, mert segíthet a kutya-gazda kapcsolat javításában. A szakdolgozat célja ennek a módszernek a hatékonyságának értékelése és a kiképzési módszerek esetleges újragondolása.

A dolgozatom forráselemzés részében részletesen bemutatom:

- a kutya és az ember közötti kapcsolat eredetének és dinamikájának különböző elméleteit és aspektusait,
- a kutya szerepének és helyének változásait az idők során, hogy megértsük, hogyan alakult át a kutya emberi társaságban betöltött szerepe,
- kutya kiképzésének elméletei és gyakorlati módszereit, beleértve a tradicionális, a tudományos alapú, valamint az egyre inkább elterjedő pozitív megerősítésen alapuló módszereket is,
- a kutya és az ember személyiségének típusait,
- a hétköznapi életben viselkedési problémákat okozó: stresszt, neurózisokat, szorongást, valamint a félelmet,
- az emberre és kutyára is érvényes kötődés elméleteket,
- Rogersi triász és a mentálhigiénés szemlélet részleteit.

Az ezt követő fejezet célja alátámasztani az általános tézist, miszerint a szakdolgozat témája hasznos és releváns a gazdák számára: esettanulmányokkal és egy rajzvizsgálati teszttel való alátámasztásával.

A rajzvizsgálati teszt lehetővé teszi a résztvevők kifejezőképességének és spontán reakcióinak elemzését. A 60 másodperces rajzteszt egy képi kifejezések pszichológiáján alapuló módszer, amelynek célja a kapcsolatok és kötődések vizsgálata. A Hatvan Másodperces Rajzteszt (SSDT) a speciális rajztesztek csoportjába tartozik, gyorsan és könnyen felvehető. A teszt első, spontán reakciókra épít, amelyek általában őszintébbek és mélyebb információkat hordozhatnak.

A rajzteszt mellett az esettanulmányok és a tematikus kérdések konkrét példákon keresztül mutatják be a mentálhigiénés módszertan gyakorlati alkalmazását a kutyakiképzésben. Ezek elemzése lehetővé teszi a szakdolgozatban felvetett témák széleskörű és alapos megértését, és segítenek a következtetések megerősítésében.

Az esettanulmányok és kérdések segítségével illusztrált mentálhigiénés szemléletű kutyatréning pozitív tapasztalatai alátámasztják annak hatékonyságát és előnyeit. Ugyanakkor további módszertani vizsgálatokra lenne szükség a tréning technikájának és kiképzési módszerének pontosabb kidolgozása érdekében.